

בעניין: [REDACTED]

נגד

הממונה על מעונות היום (הממונה).

החלטה-עיכוב ביצוע

בפנינו בקשה לפי ס' 55 לחוק הפיקוח על מעונות היום, התשע"ט-2018 (להלן – חוק הפיקוח) לעיכוב ביצוע על החלטת הממונה מיום 9 בנובמבר שלא לאפשר העסקתה של העוררת במעון יום לפעוטות (להלן – החלטת הממונה).

לפי החלטת הממונה, בבסיס ההחלטה – קיומו של הליך פלילי לעוררת בחשד לעבירה המצויה בחלק א' של ינוהל בדיקת רישום פלילי.

לפי תדפיס מידע פלילי מיום 18 בספטמבר 2022 שהונח בפני הוועדה מדובר בתיק חקירה בחשד לעבירה של הזנחת קטין או מי שאינו מסוגל לדאוג לצורכי חייו לפי סעיף 362(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (זאת בניגוד למצוין בהזמנה לשימוע מיום 28 בספטמבר 2022, שם נרשם כי המדובר במידע פלילי בגין אלימות בקטין).

העוררת טוענת לגבי נסיבות קיומו של ההליך הפלילי. לפי הטענה, נפתח לה תיק החקירה לאחר שהזעיקה את המשטרה לסייע לה באיתור בתה הפעוטה, לאחר שזו לא נמצאה זמן מה במעבר בין השגחתה של האם להשגחתה של הסבתא.

העוררת מציינת כי היא מצויה בהריון וכי פגיעה בעבודתה במעונות היום משמעה פגיעה ביכולתה לכלכל את ילדיה.

כמו כן הונח בפני הוועדה מכתב מאת מנהלת מעון הילדים בו מועסקת העוררת. מתואר שם כי העוררת מועסקת במעון כשלוש שנים, כי היא בעלת תקשורת טובה עם הילדים, ההורים והצוות; וככלל כי יש שביעות רצון גבוהה מתפקודה במעון.

כמו כן, בפני הוועדה עמדה החלטת הממונה שניתנה לאחר שימוע בכתב בלבד.

דיון והחלטה

הממונה מנמק את החלטתו בקיומה של חזקה בינוהל רישום בדיקת רישום פלילי לפיה ביחס לכל עבירה המופיעה בחלק א', אפילו הנחשד בה לא ראוי שיועסק במעון יום, וזאת מפאת מהותה וחומרתה של העבירה. עוד עולה מההחלטה כי לפי הממונה, על המבקש את ההעסקה, גם אם הוא רק חשוד, מוטל הנטל להפריך את החזקה כאמור. מעבר לאמירה כללית לפיה בכתב התגובה "לא היה די בכדי להפריך חזקה זו", אין בהחלטה התייחסות לטענות העוררת.

לגבי הצורך בעיכוב ביצוע, בהחלטות קודמות שניתנו על-ידי הוועדה ועל ידי פירטנו בדבר הקושי של עוררות לחזור למקום העבודה לאחר שנאלצו להיפלט ממנו, זאת כיוון שאין באפשרות מעונות היום להחזיק תקנים לא מאוישים. לא ניתן גם להתעלם מהעובדה שעובדות המעונות, ברוב הגדול של המקרים, מועסקות ללא רשת

ביטחון תעסוקתית וכלכלית למעט המסגרות הכלליות דוגמת הביטוח הלאומי (זאת בניגוד למשל לעובדי הוראה).

אלה מועצמים נוכח מצבה האישי של העוררת בעת הריונה, ואין ספק שפגיעה בפרנסתה בשלב זה תפגע בזכויותיה. מידת הפגיעה בעוררת שעשויה להיגרם בתקופת שעד הדיון בפני הוועדה, עלולה להיות קריטית להמשך עבודתה של העוררת ואפשרות חזרתה למקום העבודה.

חוק הפיקוח מייצר הסדרים חדשים, חריגים בפרט ביחס לעובדי הוראה אחרים. הסדרים אלה מופעלים באופן משמעותי על אוכלוסייה שכירה בשכר נמוך ללא רשת ביטחון תעסוקתית וסוציאלית, וזאת כאשר יש קשיים חוקיים ובירוקרטיים בהעברת מידע הכרחי לצורך קבלת החלטת מושכלות, למשל מידע בדבר תיקי חקירה פתוחים.

לא נעלם מעיני הוועדה כי מדובר בעבירה המצויה בחלק א' לנוהל בדיקת הרישום הפלילי. הוועדה גם אינה מקילה ראש באירועי התרשלות, כפי שתיארה העוררת את האירוע. בפנייתה לוועדה העוררת לקחה אחריות על האירוע, ולפי תיאורה עוד במהלך האירוע הפנימה את טעותה ולכן גם הזעיקה את המשטרה.

נזכיר, כי העוררת עובדת במערכת מפקחת עם עובדות צוות נוספות בכל כיתת מעון, וכי לא הובאה בפני הוועדה טענה לתקלה מסוג כלשהו בעבודתה של העוררת.

בשלב זה, כל שנבחן על ידי הוא המשמעות של אישור או שלילה של עיכוב ביצוע החלטת הממונה עד לדיון בפני ועדת הערר.

נוכח כל אלה, ובפרט נוכח העובדה שהחלטת הממונה לא התייחסה לטענות המסוימות שהועלו בעניינה של העוררת אלא התבססה על רוחבית ביחס לעבירות המצויות בחלק א' לנוהל בדיקת רישום פלילי, הוועדה מורה, על עיכוב ביצוע ההחלטה עד ליום 30 באפריל 2023. עד למועד זה התיק יובא לדיון בערר בפני הוועדה.

ניתנה היום, יום ראשון י' כסלו תשפ"ג (04 דצמבר 2022), בהעדר הצדדים.

גב' דבורה מינץ
חברה

ענת חיים, עו"ד
יו"ר

אברהם שגיא-שורץ, פרופ'
חבר